

[Gunnar Baunsgaard.]

På folkeskoleområdet har man erkendt, at mammutskolerne ikke er af det gode, man bygger små afdelinger i de store. Og i de meget store selvbetjeningsbutikker har man nu også fundet ud af at lave små specialafdelinger med betjening. Centraliseringen har altså nået sit højdepunkt.

Så vil jeg gerne sige, at den afvandring, der sker, må standses, landbefolkningens servicetilbud tåler ikke at blive ringere. Vi ved godt, at landsbyen og storbyen er afhængige af hinanden, men vi må ikke glemme, at i de sidste år er der nedlagt tusinder af landbrug, og disse landbrugsudøvere er søgt ind i andre erhverv, uden at de så meget som har givet et kny fra sig. Dette standses ikke, men vi kan ved en heldig planlægning modvirke en for stærk fraflytning, og det stiller store krav til planlæggerne.

I den skriftlige redegørelse omtales tillige sundhedsbetjeningen, og her skal man i ret høj grad prioritere opgaverne. Et stærkt udbygget samarbejde mellem sygehus, praktiserende læger og hjemmesygeplejersker kan med veltilrettelagt hjemmehjælpsbetjening medføre, at udbygningen af plejehjem ikke skal forceres for stærkt.

Der er ingen tvivl om, at sommerhusområdernes udbygning skal under lup, men vi skal samtidig være meget varsomme med at stoppe for kraftigt op; det kan på et senere tidspunkt give bagslag.

Jeg er enig i, at arealplanlægningen må fremskyndes. Der er tusindvis af tønder god landbrugsjord, som optages af mange offentlige gøremål, og de kan meget vanskeligt føres tilbage igen. Det er nødvendigt med en bonitering af jorden, og den bør fremskyndes; bevarelsen af landbrugsjord må have såvel regional som kommunal interesse. Det må tilstræbes, at der i planlægningen er en decentralisering af opgaverne, det må være et mål, mens der fra lovgivningen fastsættes rammer, som planerne skal holde sig inden for.

Jeg vil gerne stille det spørgsmål: kan vi risikere, at man fra EF's side vil stramme bestemmelserne, således at planlægningen skal styres fra centralt hold? I den planlægning, der skal foregå, må man som tidligere berørt ikke blot forvente et samarbejde ministerierne imellem, men der må også et meget stærkt udbygget samarbejde til mel-

lem forskellige råd og myndigheder, ligesom samarbejdet mellem de statslige styrelser vil være et meget væsentligt element. På mange områder vil industri- og erhvervsvirksomheder skulle inddrages i den planlægning, der skal foregå, og det vil være af vældig betydning, at vejledning og nødvendige tilladelser kan gives fra ét sted, så vi sparer administration, tid og kræfter.

Der er ikke nævnt noget om de økonomiske problemer. Samordningen mellem de økonomiske ressourcer, der er til rådighed, og planlægningen såvel statsligt, regionalt som kommunalt vil både blive nødvendig og selvfølgelig. Når en landsplanlægning skal i gang, må der tages forskellige hensyn, og jeg vil gerne nævne, at opgaverne må prioriteres, at der i planlægningsarbejdet må ske en koordinering på forskellige områder, at man med de ressourcer, der er til rådighed, skal prøve på at opnå de bedst mulige resultater, og at man skal tage hensyn til de behov, der også er på stedet. Det vil sige, at behovene og ressourcerne må samordnes. Jeg mener, at amtskommunerne må have et centralt ansvar.

Grundlaget er regionplanloven og den kommunale planlægningslov, og for at opnå det optimale planlægningsresultat er det nødvendigt, at dette er o.k., at man har nogle opgørelser både over nutidige og fremtidige ressourcekrav, at samfundsmæssige resultater og omkostninger må og skal være belyst, og at man har nogle alternative mål at stile efter.

Økonomisk planlægning og sektorplanlægning hører nøje sammen, og det vil stille krav til opstillingen af de rammer og generelle bestemmelser, som ministeren skal lave for en landsplanlægning, der virkelig skal få betydning for de kommende generationer. Man må stille spørgsmålet, om der er sammenhæng mellem de mål, ministeren vil opstille, og de midler, man kan forvente at have til rådighed. Udbygningen af landet med bymønstre, sådan at ingen borger får mere end 15 km f.eks. til sundhedscentre, gymnasium m.v., kan ske i nogle områder, men det kan ikke laves i de tyndt bebyggede områder. Fastholdelsen af den tidligere nævnte lokale service må være nødvendig for at opnå lighed, jeg tænker her på skoler, biblioteker, butikker osv.

Egnsudviklingsloven og omskolingen af